

[Hastrup.]

ves faste lovregler. Jeg håber meget, at den højtærede minister vil være modtagelig for denne betragtning.

Det var i øvrigt med nogen skuffelse, at jeg hørte på den højtærede ministers redogørelse for de lempelser, der påtænkes i reguleringen. Lyspunktet var den fuldstændige frigivelse af Odenseområdet. Men så var der rigtignok heller ikke meget mere at råbe hurra for.

I tingets spørgetid den 11. november rejste jeg problemet om de gældende areal- og økonomigrænser, og jeg synes, jeg fik et så imødekomende svar, at jeg fandt anledning til at takke den højtærede minister, men det var åbenbart en postgang for tidligt. Arealgrænsen for parcelhuse hæves ganske vist fra 110 til 130 m², men samtidig er den forhøjelse, der gennemføres af den maksimale prisgrænse, så beskeden, 330 kr. pr. m² for forøgelsen, at det hele mest af alt minder om en skueret. Man kan jo sagtens tillade større huse, når de stort set skal koste det samme som de mindre. Den gennemsnitlige tilladte etagemeterpris for et 130 m² parcelhus i hovedstadsområdet vil nu blive på 570 kr., hvor der i de store og ofte højt besungne montageejendomme, som er under opførelse i Københavns omegn, regnes med en gennemsnitlig etagemeterpris på ca. 650 kr., ganske vist for noget mindre boligheder. Det kan vist ikke siges at være et rimeligt forhold.

Den meget stramme grænse for parcelhuse vil uvægerlig føre til et underlødigt byggeri, og den er i øvrigt heller ingen virkelig regulator for forbruget af arbejdskraft, for så vidt som det ikke nødvendigvis kræver flere arbejdstimer, at man anvender gode materialer fremfor dårlige, f. eks. til vinduer, gulve, døre og mange andre af byggeriets enkelte dele. Den fastsatte maksimumpris gør det f. eks. helt umuligt at opføre et hus med kælder, i hvert fald i hovedstadsområdet. Hvorfor skal der være forskel på husenes standard og kvalitet, efter hvor i landet man bygger? Og hvorfor må håndværkerudgifterne kun være ca. 65.000 kr. i Bloustrød og Lillerød, når de må være 70.000 kr. i Birkerød? Er man ikke her kommet ud i noget, der er helt urimeligt? Mange bygherrer vil uvægerlig komme på kanten af det tilladelige,

fordi bestemmelserne er uholdbare, og adskillige vil hurtigst muligt ved ombygnings- eller tilbygningsarbejde forbedre deres huse, så snart dette overhovedet kan lade sig gøre. Men det kan da hverken være samfundsøkonomisk forstandigt eller besparende med hensyn til arbejdskraften, at flere og flere huse så at sige må bygges i to omgange, først til godkendelse og senere til brug.

En række af lovforslagets bestemmelser og navnlig dets bemærkninger er udformet med henblik på at fremme, hvad den højtærede minister betegner som industrialiseret langtidsplanlagt byggeri. I det sociale byggeri skal der efter lovforslaget til denne form for boliger, også betegnet som montagebyggeri, afsættes henholdsvis 4.500 og 5.500 lejligheder i de to kommende finansår mod nu 3.000, og det nævnes, at der vil blive tale om en forøgelse i samme takt, for så vidt angår det statsgaranterede private byggeri. Lovforslaget støtter sig her på den betænkning, der i september blev afgivet af kapacitetsudvalget.

Denne betænkning går ind for en plan, hvorefter der også i anden end egentlig forstand lægges et loft over murstensbyggeriet, som ikke tænkes yderligere forøget i et tidsrum helt frem til 1970. Ved hjælp af restriktioner ønsker man derefter at dirigere den forøgelse af arbejdskraftstyrken, som man kan vente i de kommende år, over i montagebyggeriet, og man hævder, at dette vil resultere i en betydelig forøgelse af boligproduktionen. Nu har denne betænkning som velkendt fremkaldt mange kritiske indvendinger. Dagbladet Politikens boligmedarbejder har endog været så formastelig at spørge, om man da slet ikke tænkte på de mennesker, der skal bo i det fremtidige byggeri. Her turde dog også være et hensyn at tage: hvordan ønsker folk at bo? Det spiller jo også en rolle.

Repræsentanter for murerfaget har den 28. oktober henvendt sig til den højtærede minister med en skrivelse, hvori det påstås, at kapacitetsudvalget har gjort sig skyldig i en række fejlberegninger og fejlslutninger. Udvalget har — hævder murerfaget — sammenlignet vilkårene for et byggeri uden reelle planlægningsmuligheder med vilkårene for et af boligministeriet begunstiget industrialiseret byggeri. Hvor kapacitets-